

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 19. kesäkuuta 2009
(OR. en)**

11225/09

CONCL 2

SAATE

Lähettiläjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: **BRYSSSELIN EUROOPPA-NEUVOSTO
18. JA 19. KESÄKUUTA 2009**

PUHEENJOHTAJAN PÄÄTELMÄT

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Brysselissä 18. ja 19. kesäkuuta 2009 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät.

Eurooppa-neuvosto osoitti jälleen, että keskellä syvintä toisen maailmansodan jälkeistä maailmanlaajuista taantumaa unionilla on tahtoa voittaa nykyiset vaikeudet ja katsoa tulevaisuuteen. Se teki joukon päätöksiä, joilla on tarkoitus vastata nopeasti ja tehokkaasti lukuisiin haasteisiin.

Valtion- tai hallitusten päämiehet, vakuuttuneina siitä, että Lissabonin sopimus antaa unionille paremmat toimintapuitteet usealla alalla, pääsivät yhteisymmärrykseen oikeudellisista takeista, joilla vastataan Irlannin kansan huolenaiheisiin ja valmistetaan maaperää uudelle kansanäänestykselle tästä sopimuksesta. Lisäksi valtion- tai hallitusten päämiehet aloittivat seuraavan komission puheenjohtajan nimeämisprosessin.

Talouskriisillä on edelleen erittäin suuri vaikutus kansalaisiin. Tähän mennessä pankkialan ja muun reaalitalouden tukemiseksi toteutetuilla merkittävillä toimenpiteillä on onnistuttu estämään rahoitusmarkkinoiden romahdus ja antamaan reaalitaloudelle kasvunäkymiä. Eurooppa-neuvosto teki joukon päätöksiä, joiden pohjalta on tarkoitus luoda uusi finanssivalvonnan rakenne, jotta Euroopan finanssijärjestelmää suojataan tulevilta riskeiltä ja varmistetaan, että menneisyyden virheet eivät enää toistu. Aivan ensiarvoisen tärkeää on selviytyä kriisin vaikutuksista työllisyyteen auttamalla ihmisiä pysymään työelämässä ja löytämään uusia työpaikkoja.

Ilmastonmuutoksen onnistunut torjunta myös edistää osaltaan siirtymistä kestäväan talouteen ja luo uusia työpaikkoja. Eurooppa-neuvosto eteni EU:n kannan muodostamisessa vuoden lopulla pidettävää Kööpenhaminan ilmastokokousta varten. Se antoi voimakkaan signaalin aikomuksestaan pysyä johtavassa asemassa tässä prosessissa ja vetosi kansainväliseen yhteisöön, jotta tämä täyttäisi kaikilta osin tehtävänsä onnistuneen ja kunnianhimoisen tuloksen saavuttamiseksi Kööpenhaminassa.

Euroopan johtajat ilmaisivat syvän huolestuneisuutensa Välimeren alueen dramaattisesta tilanteesta ja sopivat joukosta toimia, joilla suurimpaan paineeseen joutuneita jäsenvaltioita autetaan puuttumaan laittomien maahanmuuttajien virtaan ja estämään uusia inhimillisiä tragedioita.

EU:n rooli maailmassa on edelleen Euroopan johtajien erityisen mielenkiinnon kohteena. Euroopan johtajat korostivat transatlanttisten suhteiden strategista merkitystä ja olivat tyytyväisiä itäisen kumppanuuden käynnistämiseen. He myös korostivat Lähi-idän rauhanprosessin olevan edelleen EU:n tärkeimpiä painopisteitä vuonna 2009. Eurooppa-neuvosto vahvisti uudelleen vakauden ja turvallisuuden suuren merkityksen Afganistanissa, Pakistanissa ja niiden lähialueella. Eurooppa-neuvosto antoi julkilausumat Iranista ja Korean demokraattisesta tasavallasta. Burmaa/Myanmaria koskevassa julkilausumassa johtajat vaativat Aung San Suu Kyin välitöntä ja ehdotonta vapauttamista.

o
o o

Ennen Eurooppa-neuvoston kokousta vaihdettiin näkemyksiä Euroopan parlamentin puhemiehen Hans-Gert Pötteringin pitämän puheenvuoron pohjalta. Eurooppa-neuvosto kiitti lämpimästi puhemies Pötteringiä tämän työstä Euroopan parlamentin puhemiehenä.

o
o o

I Institutionaaliset kysymykset

Irlanti ja Lissabonin sopimus

1. Eurooppa-neuvosto muistuttaa, että Lissabonin sopimuksen voimaantulo edellyttää sopimuksen ratifiointia kaikissa 27 jäsenvaltiossa niiden valtiosääntöjen asettamien vaatimusten mukaisesti. Se vahvistaa toivovansa, että sopimus tulisi voimaan vuoden 2009 loppuun mennessä.
2. Pantuaan tarkoin merkille Irlannin pääministerin esittämät Irlannin kansan huolenaiheet Eurooppa-neuvosto sopi kokouksessaan 11. ja 12. joulukuuta 2008, että Lissabonin sopimuksen voimaantulon tapauksessa tehdään tarvittavien oikeudellisten menettelyjen mukaan päätös siitä, että komissioon tulee edelleen kuulumaan yksi kansalainen kustakin jäsenvaltiosta.
3. Eurooppa-neuvosto sopi myös, että muutkin Irlannin pääministerin esittämät Irlannin kansan huolenaiheet, jotka koskevat veropolitiikkaa, oikeutta elämään, koulutusta ja perhettä sekä Irlannin perinteistä sotilaallisen puolueettomuuden politiikkaa, otettaisiin Irlantia ja muita jäsenvaltioita tyydyttävällä tavalla huomioon tarvittavin oikeudellisin takein. Sovittiin myös siitä, että eräät sosiaaliset kysymykset, muun muassa työntekijöiden oikeudet, vahvistettaisiin erittäin tärkeiksi.

4. Eurooppa-neuvosto sopi tältä pohjalta seuraavista järjestelyistä, jotka ovat täysin perussopimuksen mukaisia ja joilla on tarkoitus antaa takeita Irlannin kansalle ja vastata sen huolenaiheisiin:
- a) Eurooppa-neuvostossa kokoontuneiden Euroopan unionin 27 jäsenvaltion valtion- tai hallitusten päämiesten päätös Lissabonin sopimusta koskevista Irlannin kansan huolenaiheista (liite 1);
 - b) juhlallinen julistus työntekijöiden oikeuksista, sosiaalipolitiikasta ja muista kysymyksistä (liite 2).

Eurooppa-neuvosto on myös pannut merkille Irlannin kansallisen julistuksen (liite 3), joka liitetään Irlannin Lissabonin sopimusta koskevaan ratifioimiskirjaan.

5. Liitteessä 1 olevan päätöksen osalta valtion- tai hallitusten päämiehet ilmoittivat, että
- i) kyseinen päätös on oikeudellinen tae siitä, että Lissabonin sopimuksen voimaantulo ei vaikuta tiettyihin Irlannin kansalle tärkeisiin asioihin;
 - ii) päätöksen sisältö on täysin Lissabonin sopimuksen mukainen eikä edellytä sopimuksen uudelleenratifiointia;
 - iii) päätös on oikeudellisesti sitova ja tulee voimaan Lissabonin sopimuksen voimaantulopäivänä;
 - iv) he aikovat seuraavaa liittymissopimusta tehtäessä vahvistaa liitteenä olevan päätöksen säännökset pöytäkirjassa, joka liitetään kunkin jäsenvaltion valtiosäännön asettamien vaatimusten mukaisesti Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen;

- v) pöytäkirja ei vaikuta millään tavoin EU:n ja sen jäsenvaltioiden keskinäiseen suhteeseen. Pöytäkirjan ainoana tarkoituksena on antaa päätökseen sisältyville selvennyksille täysin perussopimusta vastaava asema Irlannin kansan huolenaiheisiin vastaamiseksi. Sillä on sama asema kuin muiden jäsenvaltioiden osalta pöytäkirjan muodossa annetuilla vastaavilla selvennyksillä. Pöytäkirjalla selvennetään Lissabonin sopimusta, mutta ei muuteta sen sisältöä eikä soveltamisalaa.

Komission puheenjohtajan nimeäminen

6. Valtion- tai hallitusten päämiehet sopivat yksimielisesti esittävänsä José Manuel DURÃO BARROSOa henkilöksi, jonka he aikovat nimetä Euroopan komission puheenjohtajaksi kaudeksi 2009–2014.
7. Tšekin tasavallan pääministeri nykyisenä Eurooppa-neuvoston puheenjohtajana ja Ruotsin pääministeri sen tulevana puheenjohtajana käyvät Euroopan parlamentin kanssa keskusteluja sen selvittämiseksi, voiko parlamentti hyväksyä nimeämisen heinäkuun täysistunnossaan.
8. Näiden keskustelujen perusteella valtion- tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoontuva neuvosto tekee EY:n perustamissopimuksen 214 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti virallisen päätöksen sen henkilön nimeämisestä, jonka se aikoo nimittää komission puheenjohtajaksi.
9. Komission jäseniksi nimitettävien muiden henkilöiden nimeämistä koskeva prosessi voidaan aloittaa vasta, kun nimeämismenettelyn oikeusperusta on selvinnyt.

Euroopan parlamenttia koskevat siirtymätoimenpiteet

10. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen joulukuussa 2008 antamansa julkilausuman Euroopan parlamentin kokoonpanoa koskevista siirtymätoimenpiteistä. Se sopii siitä, että näihin siirtymätoimenpiteisiin sisältyvät liitteessä 4 kuvatut toimenpiteet. Kun mainitussa julkilausumassa esitetty edellytys on täyttynyt, puheenjohtajavaltio huolehtii tarvittavien toimenpiteiden toteuttamisesta.

II Talous-, rahoitus- ja sosiaalinen tilanne

11. Euroopan unionissa, kuten muuallakin maailmassa, koetaan edelleen sodanjälkeisen ajan syvimmän ja laajimmalle levinneen taloudellisen taantumun vaikutuksia. EU:n on aivan välttämätöntä jatkaa kriisitoimenpiteiden valmistelua ja täytäntöönpanoa. Tämä olisi tehtävä kuluneiden kuukausien huomattavien saavutusten pohjalta ja viime joulukuussa hyväksyttyä Euroopan talouden elvytysuunnitelmaa noudattaen niin, että finanssipoliittinen tuki on yhteensä noin 5 prosenttia BKT:stä vuosina 2009–2010. Kuten jäsenvaltioiden elvytystoimia koskevassa neuvoston selvityksessä (10771/09) todetaan, hallitusten ja keskuspankkien merkittävät toimet auttavat osaltaan rajoittamaan laskukauden kielteisiä vaikutuksia ja suojelemaan työpaikkoja. Ne myös valmistavat tietä talouden kestävään elpymiseen.
12. Eurooppa-neuvosto vahvistaa olevansa lujasti sitoutunut terveeseen julkiseen talouteen ja vakaus- ja kasvusopimukseen. Tulevaa kehitystä on vaikea ennustaa. Komission toukokuun alkupuolella esittämiä, talous- ja budjettinäkymiä koskevia ennusteita käsitellään neuvostossa (Ecofin). Eurooppa-neuvosto toistaa aikovansa päättäväisesti tehdä kaiken tarpeellisen työpaikkojen ja kasvun palauttamiseksi. On tärkeää, että vakauttaminen pysyy taloudellisen elpymisen tahdissa. Luotettava ja uskottava irtautumisstrategia on selkeästi tarpeen ja voitaisiin toteuttaa muun muassa parantamalla keskipitkän aikavälin finanssipoliittista kehystä ja noudattamalla koordinoituja keskipitkän aikavälin talouspolitiikkoja.
13. Eurooppa-neuvosto kannattaa uusien finanssipoliittisten toimenpiteiden toteuttamista Latviassa julkisen talouden vakauttamiseksi huomattavassa määrin kuluvana ja ensi vuonna. Se korostaa, että hyväksytyjen toimenpiteiden kurinalainen toteuttaminen yhdessä luotettavan keskipitkän aikavälin strategian kanssa johtaa nykyisen sopeutusohjelman onnistuneeseen lopputulokseen. Eurooppa-neuvosto tukee voimakkaasti komission aikomusta ehdottaa yhteisön maksutasejärjestelyn kautta annettavan avustuksen seuraavan erän nopeaa maksatusta sopeutusohjelman puitteissa.

14. Eurooppa-neuvosto keskusteli maitomarkkinoiden nykyisestä tilanteesta. Se kehotti komissiota esittämään perusteellisen markkina-analyysin seuraavien kahden kuukauden kuluessa sekä mahdollisia vaihtoehtoja maitomarkkinoiden vakauttamiseksi ottaen samalla yhteisen maatalouspolitiikan terveystarkastuksen tulokset huomioon.

Uuden järjestyksen luominen rahoitusmarkkinoilla

15. Neuvoston selvityksessä rahoitustukijärjestelmien vaikuttavuudesta (10772/09 + ADD 1) korostetaan, että valtiontakuilla ja pääomapohjan vahvistamistoimilla on ollut ratkaiseva merkitys rahoitusalan romahduksen estämisessä ja että ne ovat myötävaikuttaneet merkittävästi tallettajien etujen suojaamiseen. Ne tukevat reaalitalouteen suuntautuvaa luottovirtaa ja auttavat siten myös suojelemaan työpaikkoja.
16. Vaikka tämä EU:n tasolla koordinoitu strategia on vakauttanut tehokkaasti rahoitusmarkkinoita, rahoituslaitosten toimintaympäristö pysyy haastavana ja luottovirrat ovat edelleen niukkoja. Hallitusten on siksi oltava valppaina toteuttamaan tarvittaessa lisätoimia pääomapohjan vahvistamiseksi tai taseiden puhdistamiseksi. Meneillään oleva EU:n laajuinen stressitestaus auttaa arvioimaan paremmin rahoitusjärjestelmän kestäkykyä, vaikuttaa rahoitusmarkkinoiden luottamusta vahvistavasti ja helpottaa koordinoituja poliittisia toimenpiteitä EU:n tasolla. Kaikkien toimien on oltava sisämarkkinaperiaatteiden mukaisia, ja niissä on varmistettava tasavertaiset toimintaedellytykset ja otettava huomioon uskottava irtautumisstrategia. Komissiota kehoitetaan jatkamaan rahoitusalan tukitoimenpiteiden seurantaa ja antamaan lisäohjeita pankkialan kannattavuuden palauttamiseksi.
17. Finanssikriisi on osoittanut selvästi, että rahoituslaitosten sääntelyä ja valvontaa on tehostettava sekä Euroopassa että maailmanlaajuisesti. Nykyisen kriisin paljastamien puutteiden käsittely edesauttaa tulevien kriisien ehkäisyä. Se auttaa myös palauttamaan luottamuksen rahoitusjärjestelmään erityisesti vahvistamalla tallettajien ja kuluttajien suojelua ja helpottaa Euroopan talouden elpymistä.

18. EU:n sääntelykehyksen parantamisessa on jo edistytty huomattavasti: vakavaraisuusdirektiivistä, luottoluokituslaitoksia koskevasta asetuksesta ja Solvenssi II -direktiivistä on päästy yhteisymmärrykseen. Eurooppa-neuvosto kehottaa etenemään rahoitusmarkkinoiden sääntelyn alalla, varsinkin vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen sääntelyssä, omaisuudenhoitajien roolin ja vastuun osalta ja johdannaismarkkinoiden avoimuuden ja vakauden osalta. Eurooppa-neuvosto myös kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita nopeuttamaan toimiaan ja edistämään nopeasti sääntelynormien myötäsyklisten vaikutusten torjuntaa, erityisesti pääomavaatimusten ja arvoltaan alentuneiden omaisuuserien osalta. Se kehottaa myös jäsenvaltioita ottamaan komission suositukset huomioon ja toteuttamaan pian toimia johdon palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmien osalta rahoitusosalalla.
19. Komission 27. toukokuuta 2009 esittämässä tiedonannossa ja neuvoston 9. kesäkuuta 2009 antamissa päätelmissä vahvistetaan suunta makro- ja mikrotason vakauden valvontaa koskevan kehyksen perustamiseksi. Eurooppa-neuvosto kannattaa Euroopan järjestelmäriskikomitean perustamista seuraamaan ja arvioimaan mahdollisia rahoitusvakauteen kohdistuvia uhkia ja antamaan tarvittaessa riskivaroituksia ja toimintasuosituksia sekä seuraamaan niiden jatkotoimia. Euroopan keskuspankin yleisneuvoston jäsenet valitsevat Euroopan järjestelmäriskikomitean puheenjohtajan.

20. Eurooppa-neuvosto suosittelee lisäksi, että perustetaan Euroopan finanssivalvontajärjestelmä, joka käsittää kolme uutta Euroopan valvontaviranomaista ja jonka tarkoituksena on parantaa kansallisen valvonnan laatua ja johdonmukaisuutta, lujittaa rajatylittävien yritysryhmien valvontaa perustamalla valvontakollegioita ja perustaa eurooppalainen yhteinen säännöstö, jota sovelletaan kaikkiin sisämarkkinoilla toimiviin rahoituslaitoksiin. Eurooppa-neuvosto tunnustaa mahdolliset tai ehdolliset sitoumukset, joihin jäsenvaltiot voivat joutua osallistumaan, ja korostaa, että Euroopan valvontaviranomaisten tekemät päätökset eivät millään tavoin saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden finanssipoliittiseen vastuuseen. Edellä todettu huomioon ottaen ja täydennyksenä 9. kesäkuuta 2009 annettuihin neuvoston päätelmiin Eurooppa-neuvosto on yhtä mieltä siitä, että Euroopan finanssivalvontajärjestelmällä tulisi olla sitovat ja oikeasuhteiset päätöksentekovaltuudet sen suhteen, täyttävätkö valvojat yhteisen säännöstön ja yhteisön lainsäädännön vaatimukset, ja siinä tapauksessa, että syntyy erimielisyyttä koti- ja isäntävaltion valvojien välillä, myös valvontakollegioiden sisällä. Euroopan valvontaviranomaisilla olisi oltava valtuudet valvoa myös luottoluokituslaitoksia. Eurooppa-neuvosto pitää lisäksi erityisen tärkeänä varmistaa, että uusilla puitteilla tuetaan EU:n rahoitusmarkkinoiden terveyttä ja kilpailukykyä.
21. Eurooppa-neuvosto pitää myönteisenä komission aikomusta esittää viimeistään alkusyksyllä 2009 lainsäädäntöehdotuksia EU:n uuden valvontakehyksen perustamiseksi ottaen täysin huomioon toimivallan tasapainon ja rahoitusvastuun sekä 9. kesäkuuta 2009 annetut neuvoston päätelmät. Nämä ehdotukset on hyväksyttävä nopeasti, jotta uusi valvontakehys voitaisiin toteuttaa kokonaisuudessaan vuoden 2010 aikana. Eurooppa-neuvosto tarkastelee saavutettua edistymistä lokakuussa 2009 pidettävässä kokouksessaan ja antaa tarvittaessa lisää ohjeita.

22. Samoin on tärkeää jatkaa työtä kattavien rajatylittävien puitteiden laatimiseksi finanssikriisien ehkäisyä ja hallintaa varten. Eurooppa-neuvosto pyytää komissiota tekemään konkreettisia ehdotuksia siitä, kuinka Euroopan finanssivalvontajärjestelmällä voisi olla vahva asema valvontaviranomaisten koordinoituelimenä kriisitilanteissa samalla, kun kunnioitetaan täysin kansallisten viranomaisten vastuuta rahoitusvakauden säilyttämisestä ja kriisinhallinnasta mahdollisten finanssipoliittisten seurausten osalta sekä keskuspankkien vastuuta erityisesti hätätilanteisiin liittyvän maksuvalmiusavun osalta.
23. Euroopan unioni aikoo vastaisuudessaakin toimia maailmanlaajuisesti johtavassa asemassa erityisesti G20-ryhmän puitteissa. Se vetoaa kansainvälisiin kumppaneihinsa, jotta nämä panisivat Washingtonissa ja Lontoossa tekemänsä sitoumukset kokonaisuudessaan täytäntöön, erityisesti osoittaisivat lisäresursseja kansainvälisille rahoituslaitoksille ja nopeuttaisivat rahoitus- ja sääntelykehyksen uudistusta. Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvostoa ja komissiota varmistamaan, että EU:n koordinoitu kanta valmistellaan perusteellisesti ennen 24. ja 25. syyskuuta 2009 pidettävää G20-huippukokousta. Se kehottaa myös puheenjohtajavaltiota ja komissiota ottamaan maailmanlaajuisen sääntelyn ja valvonnan kysymyksen järjestelmällisesti esiin yhteyksissään kansainvälisiin kumppaneihin korkeinta tasoa myöten.
24. Kansainvälisen valuuttarahaston resurssien osalta jäsenvaltiot ovat jo ilmoittaneet olevansa valmiit antamaan nopeaa tilapäistä tukea 75 miljardin euron kokonaismäärään saakka. Jäsenvaltiot ovat periaatteessa valmiit hoitamaan NAB-lainajärjestelyn (New Arrangements to Borrow) avulla taloudellisen painoarvonsa mukaisen ja kiintiöosuuttaan vastaavan osansa uusista rahoitustarpeista, joita ilmenee keskipitkällä aikavälillä, maailmanlaajuisesti oikeudenmukaisen taakanjaon puitteissa ja osallistumisen ja edustuksen välisen tarpeellisen yhteyden huomioon ottaen. Jotta oikeudenmukainen ja kestävä elpyminen toteutuisi kaikkialla, EU vahvistaa sitoutuneensa tukemaan kehitysmaita vuosituhattavoitteiden saavuttamisessa ja täyttämään vastaavat julkisen kehitysavun tavoitteensa.

Työllisyyttä tukevien toimien tehostaminen

25. Työttömyyden torjunta on edelleen keskeinen painopiste. Vaikka toimien toteuttaminen kuuluu tällä alalla ensisijaisesti jäsenvaltioille, Euroopan unionin tärkeänä tehtävänä on tarjota yhteinen kehys sen varmistamiseksi, että toteutetut toimet ovat koordinoituja, toisiaan tukevia ja sisämarkkinasääntöjen mukaisia, ja parantaa tätä kehystä. Tässä tehtävässämme meidän on tarpeen turvata sosiaalinen suojelu, sosiaalinen yhteenkuuluvuus ja työntekijöiden oikeudet sekä vahvistaa niitä edelleen.
26. Prahan epävirallisessa työllisyyshuippukokouksessa käsiteltiin konkreettisia toimia kriisin työllisyys- ja sosiaalisten vaikutusten lieventämiseksi. Keskustelussa määritettiin kolme painopistettä, jotka vaativat erityishuomiota sekä jäsenvaltioiden elvytyspaketeissa että Euroopan tasolla käynnistetyissä aloitteissa: i) työllisyyden ylläpitäminen, uusien työpaikkojen luominen ja liikkuvuuden edistäminen; ii) osaamisen kehittäminen ja työmarkkinatarpeisiin vastaaminen; iii) työnsaannin parantaminen.
27. Nykyisessä tilanteessa joustoturva on tärkeä keino nykyaikaistaa työmarkkinoita ja edistää niiden sopeutumiskykyä. Etusijalle olisi asetettava työmarkkinoiden valmistaminen tulevaa elpymistä varten muodostamalla yrittäjyyteen ja työpaikkojen luomiseen kannustava ympäristö, investoimalla ammattitaitoiseen, sopeutumiskykyiseen ja motivoituneeseen työvoimaan sekä tekemällä Euroopasta kilpailukykyinen, tietoperustainen, osallistava, innovatiivinen ja ekotehokas talous. Sosiaalisen suojelun järjestelmät ja sosiaalista osallisuutta edistävät politiikat toimivat automaattisina talouden vakauttajina ja tehokkaina laskukauden sosiaalisia vaikutuksia vaimentavina mekanismeina ja auttavat ihmisiä palaamaan työmarkkinoille. Erityistä huomiota on myös kiinnitettävä epäsuotuisimmassa asemassa oleviin väestöryhmiin ja uusiin syrjäytymisriskeihin.

III Ilmastonmuutos ja kestävä kehitys

28. Kansainvälisen yhteisön on nyt aika tehdä tarvittavat sitoumukset maapallon lämpenemisen rajoittamiseksi alle kahteen celsiusasteeseen. Johdonmukainen vastaaminen sekä ilmastonmuutoksen että talous- ja finanssikriisin asettamiin haasteisiin tuo mukanaan uusia mahdollisuuksia ja luo valmiuksia siirtyä turvalliseen ja kestävään vähähiiliseen talouteen, joka kykenee tuottamaan kasvua ja luomaan uusia työpaikkoja.
29. Euroopan unioni kehottaa jälleen kerran kaikkia osapuolia tekemään yhteistyötä, jotta Kööpenhaminan kokouksessa päästäisiin kunnianhimoiseen ja kattavaan sopimukseen, ja nopeuttamaan tätä varten neuvottelujen tahtia. Se korostaa korkean tason kansainvälisten kokousten tärkeää roolia keskustelujen eteenpäin viemisessä ja odottaa pian pidettäviltä suurimpien kansantalouksien energia- ja ilmastofoorumin ja G8-ryhmän kokouksilta myönteistä panosta YK:n ilmastonmuutoksen puitesopimusta koskevaan prosessiin. Tämän maailmanlaajuisen prosessin edistämiseksi EU on tiivistänyt ilmastonmuutosta koskevaa kahdenvälistä vuoropuheluaan keskeisten kansainvälisten kumppanien kanssa, muun muassa äskettäin pidetyissä huippukokouksissa Kanadan, Kiinan, Japanin, Korean tasavallan, Venäjän ja Yhdysvaltojen kanssa.
30. Euroopan unioni on valmis olemaan keskeinen toimija tässä prosessissa. Se on itse sitoutunut kunnianhimoiseen ja oikeudellisesti sitovaan tavoitteeseen vähentää vuoteen 2020 mennessä kasvihuonekaasupäästöjään 20 prosentilla vuoden 1990 tasoihin verrattuna. Mikäli muut teollisuusmaat sitoutuvat vastaaviin päästövähennyksiin ja kehitysmaat osallistuvat riittävällä tavalla vastuunsa ja kykyjensä mukaan, unioni on valmis joulukuussa 2008 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti nostamaan sitoumustaan 30 prosenttiin. Ponnistelut, joita unioni odottaa vuoteen 2020 mennessä teollisuusmailta ja kehitysmailta, erityisesti edistyneimmiltä kehitysmailta, on esitetty Eurooppa-neuvoston maaliskuussa 2009 antamissa päätelmissä.

31. Eurooppa-neuvosto vahvistaa neuvoston 9. kesäkuuta 2009 antamat päätelmät. Kaikkien maiden, paitsi vähiten kehittyneiden, pitäisi osallistua ilmastonmuutoksen torjunnan rahoittamiseen kehitysmaissa yleisesti sovellettavan, kattavan ja tarkoitusta varten kehitetyn jakoperusteen pohjalta. Yksi neuvostossa tähän mennessä tehdyn valmistelutyön tärkeimmistä tuloksista on se, että maksuosuuksien määräytymisen pääperiaatteina olisi pidettävä maksukykyä ja aiheutettujen päästöjen määrää¹. Euroopan unioni tunnustaa tarvittavien ponnistelujen laajuuden, ja samalla kun se korostaa yksityisen rahoituksen ensisijaista merkitystä, se aikoo vastata kohtuullisesta osuudesta hillitsemis- ja sopeutumistoimille erityisesti vähiten kehittyneissä maissa annettavasta kansainvälisestä julkisesta tuesta. Rahoitusmekanismien tulisi mahdollisimman pitkälle perustua olemassa oleviin – ja tarvittaessa uudistettuihin – välineisiin ja instituutioihin. Rahoitusmekanismien tehokkuus, tuloksellisuus ja tasapuolisuus on varmistettava. Tähän kuuluu myös kattavien vähähiilistä kehitystä koskevien strategioiden toteuttaminen kehitysmaissa ja kattavan järjestelmän perustaminen hillitsemistoimien mittaamista, raportointia ja todentamista varten kyseisissä maissa.
32. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille seuraavan puheenjohtajavaltion aikomuksen kehittää tiiviissä yhteistyössä komission kanssa työohjelma sen varmistamiseksi, että EU:n sisäiselle koordinoinnille ja päätöksenteolle jää riittävästi aikaa ennen tärkeitä kansainvälisiä kokouksia, joissa valmistellaan joulukuussa pidettävää Kööpenhaminan kokousta. Se pyytää komissiota tekemään mahdollisimman pian ehdotuksia muun muassa rahoituksen osalta ja on valmis tekemään lokakuun kokouksessaan asianmukaiset päätökset kaikista rahoitusnäkökohdista kansainvälisten neuvottelujen etenemisestä riippuen.
33. Kestävä kehitys on edelleen Euroopan unionin perustavoite, jossa yhdistyvät taloudellinen, sosiaalinen ja ympäristöulottuvuus. Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa tarkastelemaan komission laatimaa kestävän kehityksen strategian seurantaraporttia, jotta voitaisiin mahdollisimman pian sopia ensisijaisesti toteutettavista toimista.

¹ Tämä ei vaikuta EU:n sisäiseen taakanjakoon, josta päätetään hyvissä ajoin ennen Kööpenhaminan kokousta.

34. Eurooppa-neuvosto kehottaa viemään ripeästi eteenpäin Itämeren aluetta koskevaan komission tiedonantoon liittyvää työtä, jotta Itämeri-strategia voitaisiin hyväksyä sen lokakuussa 2009 pidettävässä kokouksessa. Eurooppa-neuvosto panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille Itämeren alueen energiayhteyksiä käsittelevän suunnitelman, joka myötävaikuttaa merkittävästi unionin energiavarmuuden lisäämiseen. Se pyytää komissiota myös esittämään EU:n strategian Tonavan aluetta varten vuoden 2010 loppuun mennessä.
35. Energiatoimitusten varmuus on edelleen Euroopan unionille tärkeä painopiste. Eurooppa-neuvosto panee huolestuneena merkille Venäjältä Ukrainan kautta tapahtuviin kaasutoimituksiin mahdollisesti liittyvät ongelmat. Eurooppa-neuvosto on vakuuttunut siitä, että kaikki osapuolet noudattavat sitoumuksiaan välttääkseen EU:hun ja sen jäsenvaltioihin suuntautuvien kaasutoimitusten keskeytymisen uudelleen. Neuvosto ja komissio jatkavat tilanteen huolellista seuranta ja arviointia ja raportoivat Eurooppa-neuvostolle aina tarvittaessa. Tältä osin EU:n on erityisen tärkeää puhua edelleenkin yhdellä äänellä kumppaneidensa kanssa ja tukeutua Budapestin, Sofian ja Prahan energiakokouksissa saavutettuihin tuloksiin.

Edellä mainitun pohjalta Eurooppa-neuvosto suhtautuu myönteisesti neuvoston saavuttamaan yhteisymmärrykseen tarkistetusta öljyvarastodirektiivistä ja odottaa komission esittävän piakkoin kaasun toimitusvarmuutta koskevan direktiivin, jotta siitä päästäisiin mahdollisimman pian yhteisymmärrykseen. Eurooppa-neuvosto tarkastelee lokakuun kokouksessaan energiainfrastruktuurien ja -yhteenliitännöiden sekä kriisimekanismien osalta saavutettua edistymistä viime maaliskuussa sopimiensa suuntaviivojen mukaisesti.

IV Laiton maahanmuutto

36. Viimeaikaiset tapahtumat Kyproksessa, Kreikassa, Italiassa ja Maltassa osoittavat, että EU:n eteläisillä merirajoilla on kiireellisesti vahvistettava toimia laittoman maahanmuuton estämiseksi ja torjumiseksi tehokkaalla tavalla ja pyrittävä näin ehkäisemään uusia inhimillisiä tragedioita. Euroopan maahanmuutto- ja turvapaikkasopimuksen sekä maahanmuuttoa koskevan kokonaisvaltaisen lähestymistavan mukainen, lujuuteen, solidaarisuuteen ja jaettuun vastuuseen perustuva päättäväinen eurooppalainen toimintatapa on keskeisen tärkeä. Kyseisten asiakirjojen täytäntöönpanoa on tehostettava, erityisesti alkuperä- ja kauttakulkumaiden kanssa tehtävän yhteistyön osalta. Kaikkia läntisen Välimeren alueella sekä itä- ja kaakkoisrajoilla toteutettavia toimia on jatkettava.
37. Tämänhetkisessä humanitaarisessa hätätilanteessa on nopeasti sovittava konkreettisista toimenpiteistä ja toteutettava ne. Eurooppa-neuvosto kehottaa koordinoimaan vapaaehtoisia toimenpiteitä niissä jäsenvaltioissa, jotka ovat erityisten ja kohtuuttomien paineiden alaisia, olevien kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden ja erittäin haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden sisäistä siirtoa varten. Se panee tyytyväisenä merkille komission aikomuksen esittää asiaa koskevia aloitteita, joista ensimmäinen on Maltassa toteutettava pilottihanke. Se pyytää neuvostoa ja Euroopan parlamenttia pyrkimään yhteisymmärrykseen Euroopan turvapaikka-asioden tukiviraston pikaisesta perustamisesta. Eurooppa-neuvosto myös korostaa, että Frontexin koordinoimia rajavalvontaoperaatioita on tehostettava, yhteisiä partioita ja pelastettujen henkilöiden maihintuontia varten on määriteltävä selkeät voimankäytösäännöt ja yhteisiä palautuslentoja on käytettävä enemmän. Eurooppa-neuvosto kehottaa tässä yhteydessä voimakkaisiin toimiin, joilla järjestäytynyttä rikollisuutta ja ihmiskauppaa harjoittavia rikollisverkostoja torjutaan tehokkaasti.

38. Eurooppa-neuvosto korostaa tarvetta lujittaa merkittävästi yhteistyötä tärkeimpien alkuperä- ja kauttakulkumaiden kanssa. Se pyytää komissiota tutkimaan konkreettisia yhteistyömahdollisuuksia kolmansien maiden kanssa neuvoston hyväksymien aiempien toimeksiantojen mukaisesti. EU:n takaisinottosopimuksista on tehtävä tehokkaampi osa EU:n yleisiä ulkoisia politiikkoja. Neuvottelujen saattaminen päätökseen EY:n takaisinottosopimuksista tärkeimpien alkuperä- ja kauttakulkumaiden, esimerkiksi Libyan ja Turkin, kanssa on ensisijaisen tärkeää. Sitä ennen jo olemassa olevat kahdenväliset sopimukset olisi pantava asianmukaisesti täytäntöön.
39. Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvostoa ottamaan tämän täysin huomioon sen valmistellessa uutta monivuotista puiteohjelmaa vapauden, oikeuden ja turvallisuuden alalla. Eurooppa-neuvosto kehottaa komissiota esittämään ongelman asianmukaiseen ratkaisemiseen perustuvia uusia ehdotuksia Eurooppa-neuvoston seuraavalle kokoukselle.

V Ulkosuhteet

40. Eurooppa-neuvosto antoi julkilausumat Pakistanista ja Afganistanista (liite 5), Burmasta/Myanmarista (liite 6), Pohjois-Koreasta (liite 7) ja Iranista (liite 8).
41. Eurooppa-neuvosto ilmaisee tyytyväisyytensä itäisen kumppanuuden käynnistämiseen. Se muistuttaa, että tämän aloitteen tuleva täytäntöönpano on sekä kahdenvälisessä että monenvälisessä ulottuvuudessaan tärkeää ja hyödyllistä EU:n ja Itä-Euroopan kumppaneiden kannalta ja auttaa tuomaan vaurautta ja vakautta kaikkien osallistuvien maiden kansalaisille. Se kehottaa komissiota ja tulevia puheenjohtajavaltioita jatkamaan työtä 7. toukokuuta 2009 pidetyn Prahan huippukokouksen yhteisen julkilausuman mukaisesti.

42. Lähi-idän rauhanprosessi on edelleen EU:n tärkeimpiä painopisteitä vuonna 2009. Eurooppa-neuvosto vahvistaa neuvoston istunnossa 15. päivänä kesäkuuta annetut päätelmät.
43. Eurooppa-neuvosto vahvistaa transatlanttisten suhteiden strategisen merkityksen, jota korostettiin Prahassa 5. huhtikuuta 2009 pidetyssä epävirallisessa EU:n ja Yhdysvaltojen huippukokouksessa. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille Guantánamo Bayn vankileirin sulkemisesta 15. kesäkuuta 2009 annetun yhteisen julkilausuman, joka antaa uutta vahvaa pontta yhteisiin arvoihin, kansainväliseen oikeuteen, ihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja oikeusvaltion periaatteeseen perustuvalle terrorisminvastaiselle yhteistyölle. Eurooppa-neuvosto panee lisäksi tyytyväisenä merkille Yhdysvaltojen ehdotuksen tehostaa energia-alan yhteistyötä Yhdysvaltojen ja EU:n välillä. Se myös odottaa mielenkiinnolla Yhdysvaltojen kanssa tehtävän yhteistyön syventämistä ilmastonmuutoksen, alueellisten kysymysten, talousasioiden ja kehityksen alalla.
-

**EUROOPPA-NEUVOSTOSSA KOKOONTUNEIDEN EU:N 27 JÄSENVALTION
VALTION- TAI HALLITUSTEN PÄÄMIESTEN PÄÄTÖS LISSABONIN SOPIMUSTA
KOSKEVISTA IRLANNIN KANSAN HUOLENAIHEISTA**

Euroopan unionin 27 jäsenvaltion, joiden hallitukset ovat allekirjoittaneet Lissabonin sopimuksen, valtion- tai hallitusten päämiehet, jotka

panevat merkille Irlannissa Lissabonin sopimuksesta 12 päivänä kesäkuuta 2008 pidetyn kansanäänestyksen tuloksen sekä Irlannin pääministerin esittämät Irlannin kansan huolenaiheet,

haluavat vastata näihin huolenaiheisiin mainitun sopimuksen mukaisesti,

ottavat huomioon 11 ja 12 päivänä joulukuuta 2008 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ovat sopineet seuraavasta päätöksestä:

A JAKSO

OIKEUS ELÄMÄÄN, PERHE JA KOULUTUS

Mikään Lissabonin sopimuksessa, jossa Euroopan unionin perusoikeuskirjalle annetaan oikeudellinen asema, tai tuon sopimuksen vapautta, turvallisuutta ja oikeutta koskeissa määräyksissä ei vaikuta millään tavoin Irlannin perustuslain 40.3.1, 40.3.2 ja 40.3.3 artiklassa tarkoitetun elämänoikeuden suojelun, 41 artiklassa tarkoitetun perheen suojelun eikä 42 sekä 44.2.4 ja 44.2.5 artiklassa tarkoitetun koulutusta koskevien oikeuksien suojelun soveltamisalaan tai sovellettavuuteen.

B JAKSO

VEROTUS

Mikään Lissabonin sopimuksessa ei muuta millään tavoin minkään jäsenvaltion osalta Euroopan unionin verotuksellisen toimivallan laajuutta tai käyttöä.

C JAKSO

TURVALLISUUS JA PUOLUSTUS

Unionin toiminta kansainvälisellä tasolla perustuu demokratian ja oikeusvaltion periaatteisiin, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien yleismaailmallisuuteen ja jakamattomuuteen, ihmisarvon kunnioittamiseen, tasa-arvon ja yhteisvastuun periaatteisiin sekä Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden noudattamiseen.

Unionin yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka on erottamaton osa yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, ja se turvaa unionin operatiivisen toimintakyvyn unionin ulkopuolella toteutettavia rauhanturva-, konfliktinesto- ja kansainvälisen turvallisuuden vahvistamistehtäviä varten Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan periaatteiden mukaisesti.

Tämä ei vaikuta kunkin jäsenvaltion – Irlanti mukaan luettuna – turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan eikä minkään jäsenvaltion velvoitteisiin.

Lissabonin sopimus ei vaikuta Irlannin perinteisesti harjoittamaan sotilaallisen puolueettomuuden politiikkaan eikä rajoita sitä.

Jäsenvaltioiden – mukaan lukien Irlannin, joka toimii yhteisvastuun hengessä ja perinteisesti harjoittamansa sotilaallisen puolueettomuuden politiikkaa rajoittamatta – asiana on päättää, millaista apua annetaan terrori-iskun kohteeksi tai alueeseensa kohdistuvan aseellisen hyökkäyksen uhriksi joutuneelle jäsenvaltiolle.

Mahdollinen päätös siirtyä yhteiseen puolustukseen edellyttää Eurooppa-neuvoston yksimielistä päätöstä. Jäsenvaltioiden, Irlanti mukaan luettuna, asiana on päättää Lissabonin sopimuksen määräysten ja valtiosääntöjensä asettamien vaatimusten mukaisesti yhteisen puolustuksen käyttöönotosta.

Mikään tässä jaksossa ei vaikuta minkään muunkaan jäsenvaltion kantaan tai politiikkaan turvallisuuden ja puolustuksen alalla eikä rajoita sitä.

Jokaisen jäsenvaltion asiana on myös päättää Lissabonin sopimuksen määräysten ja kansallisen oikeuden vaatimusten mukaisesti osallistumisesta pysyvään rakenteelliseen yhteistyöhön tai Euroopan puolustusvirastoon.

Lissabonin sopimuksessa ei määrätä eurooppalaisen armeijan perustamisesta eikä pakollisesta asepalveluksesta missään sotilaallisessa kokoonpanossa.

Se ei vaikuta Irlannin tai minkään muunkaan jäsenvaltion oikeuteen määrätä puolustus- ja turvallisuusmenojensa luonteesta tai määrästä tai puolustusvoimavarojensa luonteesta.

Irlannin tai minkä tahansa muun jäsenvaltion asiana on päättää kansallisen oikeuden vaatimusten mukaisesti sotilasoperaatioon osallistumisesta.

D JAKSO

LOPPUSÄÄNNÖKSET

Tämä päätös tulee voimaan samana päivänä kuin Lissabonin sopimus.

**JUHLALLINEN JULISTUS TYÖNTEKIJÖIDEN OIKEUKSISTA,
SOSIAALIPOLITIIKASTA JA MUISTA KYSYMYKSISTÄ**

Eurooppa-neuvosto vahvistaa, että unionissa kiinnitetään erityistä huomiota

- sosiaaliseen edistykseen sekä työntekijöiden oikeuksien suojeluun;
- julkisiin palveluihin;
- jäsenvaltioiden tehtävään tarjota koulutus- ja terveystalvveluja;
- kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten keskeiseen asemaan ja laajaan harkintavaltaan tarjota, tilata ja järjestää yleistä taloudellista etua koskevia palveluja.

Samalla se korostaa, että on tärkeää noudattaa EU:n perussopimusten yleisiä puitteita ja niiden määräyksiä.

Tätä tähdentääkseen Eurooppa-neuvosto palauttaa mieliin, että Lissabonin sopimuksella muutetuilla perussopimuksilla

- toteutetaan sisämarkkinat ja pyritään Euroopan kestäväään kehitykseen, jonka perustana ovat tasapainoinen talouskasvu ja hintavakaus, täystyöllisyyttä ja sosiaalista edistystä tavoitteleva erittäin kilpailukykyinen sosiaalinen markkinatalous sekä korkeatasoinen ympäristönsuojelu ja ympäristön laadun parantaminen;
- ilmaistaan unionin arvoja;
- tunnustetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa esitetyt oikeudet, vapaudet ja periaatteet Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan mukaisesti;

- pyritään torjumaan sosiaalista syrjäytymistä ja syrjintää sekä edistämään yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta ja sosiaalista suojelua, naisten ja miesten tasa-arvoa, sukupolvien välistä yhteisvastuuta ja lapsen oikeuksien suojelua;
- veloitetaan unioni ottamaan politiikkansa ja toimintansa määrittelyssä ja toteuttamisessa huomioon korkean työllisyystason edistämiseen, riittävän sosiaalisen suojelun takaamiseen, sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseen sekä korkeatasoiseen koulutukseen ja ihmisten terveyden korkeatasoiseen suojeluun liittyvät vaatimukset;
- otetaan unionin yhteiseksi arvoksi kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten keskeinen asema ja laaja harkintavalta tarjota, tilata ja järjestää yleistä taloudellista etua koskevia palveluja siten, että ne vastaavat mahdollisimman hyvin käyttäjien tarpeita;
- ei millään tavoin rajoiteta jäsenvaltioiden toimivaltaa tarjota, tilata ja järjestää yleistä etua koskevia, muita kuin taloudellisia palveluja;
- veloitetaan neuvosto tekemään päätöksensä yksimielisesti silloin, kun se neuvottelee ja tekee yhteiseen kauppapolitiikkaan kuuluvia kansainvälisiä sopimuksia sosiaali-, koulutus- ja terveyspalvelujen kaupan alalla, jos kyseiset sopimukset voivat vakavasti haitata näiden palvelujen järjestämistä kansallisella tasolla ja vaikeuttaa jäsenvaltioiden tehtävää tarjota niitä; ja
- veloitetaan unioni tunnustamaan Euroopan tason työmarkkinaosapuolten asema ja edistämään sitä sekä helpottamaan niiden välistä vuoropuhelua ottaen huomioon kansallisten järjestelmien monimuotoisuuden ja kunnioittaen työmarkkinaosapuolten itsenäisyyttä.

IRLANNIN KANSALLINEN JULISTUS

Irlanti vahvistaa uudelleen sitoutumisensa Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan tavoitteisiin ja periaatteisiin, joiden mukaan pääasiallinen vastuu kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämisestä kuuluu Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvostolle.

Irlanti muistuttaa olevansa sitoutunut Euroopan unionin yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan, minkä Irlannin kansa on hyväksynyt useissa eri kansanäänestyksissä.

Irlanti vahvistaa, että sen osallistuminen Euroopan unionin yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan ei vaikuta sen perinteisesti noudattamaan sotilaallisen puolueettomuuden politiikkaan. Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa täsmennetään, että unionin turvallisuus- ja puolustuspolitiikka ei vaikuta tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonteeseen.

Irlannin perinteisesti noudattaman sotilaallisen puolueettomuuden politiikan mukaisesti sitä eivät sido mitkään keskinäistä puolustusta koskevat sitoumukset. Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa määrätään, että unionin mahdollinen päätös siirtyä yhteiseen puolustukseen on tehtävä jäsenvaltioiden yksimielisellä päätöksellä ja hyväksyttävä jäsenvaltioiden valtiosääntöjen asettamien vaatimusten mukaisesti. Irlannin perustuslain mukaan tällaisen Irlantiin sovellettavan päätöksen tekeminen edellyttää kansanäänestystä, eikä edellytykseen vaikuta se, ratifioiko Irlanti Lissabonin sopimuksen.

Irlanti toistaa pitävänsä tärkeänä kansojen välisen rauhan ja ystävällismielisen yhteistyön ihannetta sekä kansainvälisten kiistojen rauhanomaisen ratkaisemisen periaatetta. Se vahvistaa voimakkaan sitoutumisensa konfliktinestoon ja -ratkaisuun ja rauhanturvaamiseen ja palauttaa mieliin sotilas- ja siviilihenkilöstönsä saavutukset tämän osalta.

Irlanti toistaa, että Irlannin puolustusvoimien joukkojen osallistuminen ulkomailla suoritettaviin operaatioihin myös Euroopan yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan puitteissa edellyttää

a) Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston tai yleiskokouksen hyväksyntää kyseiselle operaatiolle, b) Irlannin hallituksen hyväksyntää ja c) Irlannin parlamentin edustajainhuoneen Dáil Éireannin hyväksyntää Irlannin lainsäädännön mukaisesti.

Irlanti toteaa, että mikään ei velvoita sitä osallistumaan pysyvään rakenteelliseen yhteistyöhön, josta määrätään Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa. Irlannin osallistumisen mahdollistava päätös edellyttää Dáil Éireannin hyväksyntää Irlannin lainsäädännön mukaisesti.

Irlanti toteaa myös, että mikään ei velvoita sitä osallistumaan Euroopan puolustusviraston toimintaan eikä sen puitteissa aloitettuihin erityisiin hankkeisiin tai ohjelmiin. Tällaisiin hankkeisiin tai ohjelmiin osallistumista koskeva mahdollinen päätös edellyttää kansallista päätöksentekoa ja Dáil Éireannin hyväksyntää Irlannin lainsäädännön mukaisesti. Irlanti ilmoittaa aikovansa osallistua vain sellaisiin hankkeisiin ja ohjelmiin, jotka vahvistavat osaltaan YK:n toimeksiannosta toteutettaviin rauhanturva-, konfliktinesto- ja kansainvälisen turvallisuuden vahvistamistehtäviin osallistumisen edellyttämiä voimavaroja Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan periaatteiden mukaisesti.

Lissabonin sopimuksen voimaantulo ei vaikuttaisi tässä julistuksessa esitettyyn tilanteeseen. Jos Irlanti ratifioi Lissabonin sopimuksen, tämä julistus liitetään Irlannin ratifioimiskirjaan.

Euroopan parlamentin kokoonpanoa ja jäsenmäärää koskevat siirtymätoimenpiteet

- a) Seuraavat 18 edustajan paikkaa lisätään kesäkuussa pidetyissä Euroopan parlamentin vaaleissa täytettyihin 736 paikkaan:

Bulgaria	1	Alankomaat	1
Espanja	4	Itävalta	2
Ranska	2	Puola	1
Italia	1	Slovenia	1
Latvia	1	Ruotsi	2
Malta	1	Yhdistynyt kuningaskunta	1

- b) Näiden lisäpaikkojen täyttämiseksi asianomaiset jäsenvaltiot nimeävät henkilöt kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti ja sillä edellytyksellä, että heidät on valittu yleisillä, välittömillä vaaleilla, joko erityisen ad hoc -vaalin tai kesäkuussa 2009 pidettyjen Euroopan parlamentin vaalien tulosten perusteella, taikka antamalla kansallisten parlamenttien nimittää keskuudestaan vaadittu määrä henkilöitä¹.

¹ Tällaisessa tapauksessa sovelletaan useassa tehtävässä toimimisen kieltoa, josta säädetään Euroopan parlamentin jäsenten valitsemisesta yleisillä, välittömillä vaaleilla annetussa säädöksessä.

JULKILAUSUMA PAKISTANISTA JA AFGANISTANISTA

Euroopan unioni pitää erittäin tärkeänä Afganistanin ja Pakistanin ja laajemmin koko alueen vakautta ja turvallisuutta. Afganistanilla ja Pakistanilla on molemmilla edessään monitahoisia ja kiireellisiä haasteita. EU vahvistaa pitävänsä yllä erityisiä siteitä kumpaankin maahan, mutta toteaa samalla, että eräät edellä mainituista haasteista liittyvät tiiviisti toisiinsa ja että niihin voidaan vastata vain tekemällä yhteistyötä kaikkien toimijoiden kesken, jotka pyrkivät edistämään alueen vakautta, turvallisuutta ja kehitystä. EU panee tyytyväisenä merkille, että Afganistanin ja Pakistanin hallitusten välillä käydään entistä enemmän vuoropuhelua. Se tukee edelleen vuoropuhelun lisäämistä ja kannustaa molempia osapuolia kehittämään edelleen toimia, joita ne ovat toteuttaneet viime aikoina suhteidensa parantamiseksi.

Pakistan

Euroopan unioni on tyytyväinen EU:n ja Pakistanin äskettäin pidetyn huippukokouksen hyviin tuloksiin, jotka ovat askel kohti strategisen vuoropuhelun kehittämistä. EU ja Pakistan ovat sitoutuneet ensisijaisena tavoitteenaan terrorismin ja radikalisoitumisen torjuntaan. EU toteaa, että Pakistan on edistynyt merkittävästi siirtymisessä demokraattiseen siviilihallintoon, ja se tukee edelleen yhteiskunnan rakenteiden kehittämistä, jolla tähdätään Pakistanin demokraattisten rakenteiden lujittamiseen entisestään. Euroopan komissio on sitoutunut antamaan 72 miljoonaa euroa humanitaarista apua ja käyttämään lisäksi 50 miljoonaa euroa kunnostamisen ja jälleenrakentamisen tukemiseen, jolloin kokonaistuki Pakistanin siirtymään joutuneille henkilöille on yli 120 miljoonaa euroa.

EU ja Pakistanin hallitus keskittyvät nyt huippukokouksen jatkotoimiin. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto korostaa, että kestävä taloudellinen kehitys on keskeisellä sijalla Pakistanin myöhemmän edistymisen kannalta ja että on tärkeää vahvistaa merkittävästi EU:n kauppasuhteita Pakistaniin pitkällä aikavälillä, muun muassa mahdollisen vapaakauppasopimuksen avulla. EU tehostaa kaupankäyntiä koskevaa vuoropuhelua asian käsittelyn edistämiseksi. EU tukee edelleen toimia, joiden tarkoituksena on edistää kaupan vapauttamista Etelä-Aasiassa, ja kannustaa Pakistania edistämään alueen sisäistä kauppaa erityisesti Intian ja Afganistanin kanssa.

EU panee tyytyväisenä merkille Pakistanin päätöksen vauhdittaa terrorisminvastaisia toimia ja on tietoinen uhrauksista, joita Pakistanin kansa ja asevoimat tekevät etenkin niiden operaatioiden aikana, joita parhaillaan toteutetaan Luoteismaakunnassa. Euroopan unioni luottaa siihen, että hyvät tulokset vahvistaisivat huomattavasti demokraattisesti valittua hallitusta sen pyrkimyksissä saavuttaa poliittiset ja kehitystä koskevat tavoitteensa. EU korostaa, että välitön humanitaarinen toiminta on tärkeää Swatin kriisissä, ja on valmis toimittamaan lisäapua, jotta kotiseudultaan siirtymään joutuneet voisivat palata koteihinsa. EU tukee Pakistanin hallitusta sen toteuttaessa laajaa alueen kunnostus- ja jälleenrakennussuunnitelmaa.

Afganistan

EU vahvistaa olevansa pitkällä aikavälillä sitoutunut tukemaan Afganistania sen tiellä kohti turvallisuutta, vakautta ja vaurautta, ja tähdentää samalla, että Afganistanin viranomaisilla on ensisijainen vastuu maan kehityksestä.

EU toteaa, että ensimmäiset afganistanilaisjohtoiset vaalit käydään vaikeissa olosuhteissa, ja pitää erittäin tärkeänä, että Afganistanissa järjestetään kansainvälisten normien mukaiset uskottavat, osallistavat ja turvalliset presidentin- ja maakuntavaalit, jotta Afganistanin kansan tuki maan instituutioille lujittuisi. Erityisen tärkeää on, että valtio käyttää toimivaltaansa puolueettomasti ja luotettavasti sen varmistamiseksi, että yhtäkään ehdokasta ei kohdella epäoikeudenmukaisesti. Poliittinen legitimitetti on Afganistanin tulevan edistyksen ydin. Afganistanin poliitikoilla on keskeinen tehtävä olla yhteydessä äänestäjiin ja kannustaa afganistanilaisia käyttämään oikeuttaan valita omat johtajansa osallistumalla elokuussa järjestettäviin vaaleihin. EU myös kehottaa ehdokkaita käyttämään kampanjakauden poliittisten ohjelmien esittämiseen, jotta kansalle annetaan tietoa poliittisesta prosessista ja sitä kannustetaan osallistumaan siihen. Osana kansainvälisiä ponnisteluja EU on edelleen sitoutunut tukemaan vaaleja ja aikoo lähettää kansainvälisen tarkkailijaryhmän Afganistaniin.

EU on edelleen sitoutunut edistämään oikeusvaltiota ja hyvää hallintotapaa Afganistanissa ja kehottaa Afganistanin hallitusta asettamaan ehdottoman ensisijaiseksi tavoitteekseen saavuttaa merkittävää edistystä tällä alalla, erityisesti aluetasolla. Afganistanin valmiuksien ja omavastuullisuuden kehittäminen poliisivoimissa ja myös siviilialoilla on edelleen keskeisessä asemassa EU:n toiminnassa Afganistanissa. Tässä suhteessa keskeinen osa EU:n aktiivista toimintaa Afganistanissa on EU:n poliisioperaatio EUPOL Afganistan. Operaation nykyiseen toimeksiantoon kuuluu lähes 400 henkilön lähettäminen kansainvälisiin valvonta-, ohjaus-, neuvonta- ja koulutustehtäviin poliisitoiminnan ja yleisemmin oikeusvaltion alalla. Eurooppa-neuvosto korostaa Euroopan santarmijoukkojen mahdollisen Afganistaniin lähettämisen merkitystä Naton Afganistanin-koulutusoperaation (NTMA) puitteissa poliisivalmiuksien kehittämistä täydentävänä aloitteena. EU aikoo maaliskuussa antamansa sitoumuksen mukaisesti tarkastella, mitä se voi tehdä strategisella tasolla ja käytännössä kehittääkseen Afganistanin valmiuksia toteuttaa oikeusvaltio ja miten se voi auttaa Afganistanin hallitusta lisäämään ihmisoikeuksien kunnioittamista ja hyvän hallintotavan noudattamista.

EU korostaa, että Afganistanin kokonaissuunnitelma ja Afganistanin kansallinen kehitysstrategia tarjoavat edelleen asianmukaiset puitteet Afganistanin poliittiselle, yhteiskunnalliselle ja taloudelliselle kehitykselle ja että Yhdistyneiden Kansakuntien Afganistanin-avustusoperaatiolla (UNAMA) on keskeinen tehtävä kansainvälisen yhteisön toimien koordinoinnissa. EU aikoo merkittävänä jälleenrakennus- ja kehitysyhteistyökumppanina tehostaa ja lujittaa toimintaansa Afganistanissa komission ja jäsenvaltioiden toimien avulla.

JULKILAUSUMA BURMASTA/MYANMARISTA

Eurooppa-neuvosto vaatii vapauden ja demokratian yleismaailmallisten arvojen väsymättömän puolustajan Aung San Suu Kyin välitöntä ja ehdotonta vapauttamista. Jollei häntä ja kaikkia muita poliittisia vankeja vapauteta, vuoden 2010 vaalien uskottavuus on entistä enemmän vaakalaudalla, mihin EU vastaa kohdennetuin lisätoimenpitein. Kehotamme Burmaa/Myanmariä aloittamaan todellisen siirtymisen demokratiaan, joka tuo rauhaa ja vaurautta sen kansalle.

Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto suhtautuu myönteisesti naapurimaiden esittämiin selkeisiin vaatimuksiin vapaasta, rehellisestä ja kaikille avoimesta poliittisesta prosessista. Lisäksi EU toistaa tukevansa voimakkaasti YK:n tarkkailijaryhmää ja pääsihteeri Ban Ki Moonin henkilökohtaista sitoutumista ja myös hänen pikaista vierailuaan Burmaan/Myanmariin.

JULKILAUSUMA KOREAN DEMOKRAATTISESTA KANSANTASAVALLASTA

Eurooppa-neuvosto tuomitsee painokkaasti Korean demokraattisen kansantasavallan (Pohjois-Korean) viimeisimmän ydinkokeen ja ballistista ohjusteknologiaa käyttäen suoritettut laukaisut. Nämä rikkomukset Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselmia vastaan uhkaavat vakavasti Korean niemimaan rauhaa ja vakautta sekä alueellista ja kansainvälistä turvallisuutta.

Eurooppa-neuvosto panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston yksimielisesti antaman päätöslauselman 1874, jolla vahvistetaan Pohjois-Korean hallintoon kohdistettuja kansainvälisiä pakotteita.

Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvostoa ja Euroopan komissiota panemaan päätöslauselman päättäväisesti ja viipymättä täytäntöön Pohjois-Korean johtajiin ja heihin liittyviin yhteisöihin kohdistuvien pakkotoimenpiteiden vahvistamiseksi. Eurooppa-neuvosto tähdentää näiden toimenpiteiden, myös Pohjois-Koreaan saapuvan ja/tai sieltä lähtevän rahdin tarkastustoimien, nopeaa ja tehokasta täytäntöönpanoa.

Eurooppa-neuvosto vetoaa Pohjois-Koreaan, jotta se pidäytyisi Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston asiaankuuluvien päätöslauselmien rikkomisesta, panisi ne täytäntöön ja aloittaisi vuoropuhelun ja yhteistyön, mukaan lukien kuuden osapuolen neuvottelujen pikainen jatkaminen.

JULKILAUSUMA IRANISTA

Eurooppa-neuvosto vahvisti 15. kesäkuuta 2009 annetut neuvoston päätelmät. Se korosti, että Iranin vaalien tuloksen tulisi kuvastaa Iranin kansan tahtoa ja valintoja. Eurooppa-neuvosto painotti toistamiseen, että Iranin viranomaisten olisi tutkittava vaalien järjestämiseen liittyviä kysymyksiä.

Euroopan unioni seuraa erittäin huolestuneena eri puolilla Irania esitettyjen protestien vastatoimia. Se tuomitsee voimakkaasti mielenosoittajiin kohdistetun väkivallan, joka on johtanut ihmishenkien menetyksiin. Eurooppa-neuvosto kehottaa Iranin viranomaisia varmistamaan, että kaikille iranilaisille taataan oikeus kokoontua ja ilmaista itseään rauhanomaisesti. Viranomaisten tulisi pidättäytyä väkivallan käytöstä rauhanomaisia mielenosoittajia vastaan. Eurooppa-neuvosto tuomitsi toimittajiin, tiedotusvälineisiin, viestimiin ja mielenosoittajiin kohdistetut sortotoimet, jotka ovat ristiriidassa vaaleja edeltäneen suhteellisen avoimen ja rohkaisevan kauden kanssa.

Eurooppa-neuvosto pitää myös erityisen tärkeänä, että Iran ryhtyy yhteistyöhön kansainvälisen yhteisön kanssa kaikissa huolta herättävissä kysymyksissä, erityisesti ydinohjelmaansa koskevassa kysymyksessä, keskinäisen kunnioituksen ja Iranin kansainvälisten velvoitteiden täyden tunnustamisen hengessä.

Eurooppa-neuvostolle toimitetut viiteasiakirjat

- Neuvoston 9. kesäkuuta 2009 hyväksymä raportti rahoitustukitoimien vaikuttavuudesta (10772/09 + ADD 1)
- Neuvoston 9. kesäkuuta 2009 hyväksymä raportti Euroopan talouden elvytyssuunnitelmasta (10771/09)
- Neuvoston 9. kesäkuuta 2009 antamat päätelmät ilmastotoimien kansainvälisestä rahoituksesta (10827/09)
- Neuvoston 9. kesäkuuta 2009 antamat päätelmät EU:n finanssivalvonnan vahvistamisesta (10862/09)
- Neuvoston 15. kesäkuuta 2009 antamat päätelmät Lähi-idän rauhanprosessista (11046/09)
- Puheenjohtajavaltion ETPP-selvitys (10748/09)
- Neuvoston 15. kesäkuuta 2009 antamat päätelmät eurooppalaisesta tietoisuudesta ja totalitarismista (10710/1/09 REV 1)
